

Istotne problemy gospodarstw rybackich

zdefiniowane podczas konferencji ZPRyb w Sierakowie w dniu 27 sierpnia 2010 r.

Wstęp:

1. W dniu 14.01.2008r podczas spotkania środowisk rybackich w Przysieku, Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Pan Kazimierz Plocke poinformował, że:

- „Otrzymałem od Premiera zadanie stworzenia w Polsce opłacalnego rybactwa i rybołówstwa i będę starał się to zrobić ...”
- „Obiecuję, że krok po kroku będziemy rozwiązywać problemy rybactwa i zapraszam do szerokiej współpracy...”
- „W ciągu miesiąca powołamy zespół doradczy ds. rybactwa w Ministerstwie Rolnictwa..”(Uwaga - zespół powołano, ale do dnia dzisiejszego nie odbył on żadnego spotkania)
- „Do końca roku powinny zostać zakończone prace nad SPO dot. rybactwa i mam nadzieję, że od 2008r. rybacy polscy będą mogli korzystać z finansowej pomocy Unii Europejskiej”.

2. W dniu 2 lipca 2009r podczas obchodów Święta Rybaka, w wywiadzie dla TVP Dyrektor Departamentu Rybołówstwa P. Janusz Wrona zapowiedział, że dla wszystkich producentów ryb są przewidziane rekompensaty za działania wodno środowiskowe!

Uczestnicy konferencji ZPRyb po przeanalizowaniu powyższych zapowiedzi oraz całokształtu uwarunkowań odnoszących się do chowu i hodowli ryb w 2010r. oświadczają:

Wyrażamy poważne obawy o los polskich gospodarstw rybackich, losów ludzi zajmujących się hodowlą i chowem ryb w stawach w związku z brakiem jasnej, konstruktywnej i przejrzystej polityki organów państwa, dotyczącej tej sfery działalności. Odnotowujemy brak liczenia się z uwarunkowaniami i specyfiką tej działalności.

Dowodem na powyższe stwierdzenie jest dyskryminowanie akwakultury w przydziale środków finansowych w ramach obecnie realizowanego EFR, oraz takie skonstruowanie przepisów na ich wykorzystanie, które zamiast stworzyć efektywne, proste warunki do poprawy gospodarowania i doskonalenia rybackiej działalności z harmonijnym wykorzystaniem środowiska, główny nacisk nakładają na absurdalnie rozbudowane wymogi biurokratyczne, nie mające nic wspólnego z rzeczywistym „zrównoważonym rozwojem rybactwa”! Jest zastosowana filozofia tworzenia pułapek prawnych.

Wynika to np. z barier polegających na braku jasnych, precyzyjnych kryteriów rozpatrywania wniosków na „działania wodno środowiskowe”. Pułapki w postaci obowiązku złożenia sprawozdań z wykonania ww. działań, tak skonstruowane, że wykluczyły możliwość ich realizacji, ponieważ wymagane wzory ww. sprawozdań ARIMR ogłosiła na swej stronie internetowej z ponad miesięcznym opóźnieniem w stosunku do okresu sprawozdawczego. Uważamy, że w polskich warunkach braku powszechnego dostępu do Internetu, przedmiotowe sprawozdania winny stanowić załącznik do podpisanej umowy, co

wykluczyloby ich trudna dostepnosc, a przez to uniknieto by nieracjonalnej sytuacji, ktora stala sie podstawa do rozwiazania umow!

Wnoskujemy o stosowanie do rybactwa miary jak do rolnictwa w dysponowaniu i realizowaniu funduszy przeznaczonych na rozwój rybactwa, a nie tworzenie warunków do ponizajacego nas realizowania wymyslów biurokracji, stawiania nas w dwuznacznej sytuacji i niczym nieusprawiedliwionego insynuowania „działan w szarej strefie”!

Uważamy, że środki finansowe EFR mają służyć zrównoważonemu rozwojowi rybactwa a nie powodować zaburzenia warunków równej konkurencji w chowie i hodowli ryb!

Uczestnicy konferencji pozytywnie oceniają:

- **informację Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi P. Marka Sawickiego, wypowiedzianą podczas spotkania z przedstawicielami ZPRyb w dniu 11 sierpnia br. o planach podjęcia działań przez MRiRW, zmierzających do zapewnienia funduszy na potrzeby „działan wodno środowiskowych”.**

- **wystąpienie Sekretarza Stanu P. K. Plocke do Ministra Środowiska w sprawie „projektu rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie gatunków dziko występujących zwierząt objętych ochroną”, wnioskując o podtrzymanie wyłączenia kormoranów z ochrony gatunkowej w obrębach hodowlanych stawów rybnych.**

Główne istotne problemy gospodarstw rybackich:

1. Jako najważniejszy problem zdefiniowano błędy, popełnione podczas planowania i wprowadzania środków finansowych z EFR w ramach programu 2007-2013 dyskryminujące akwakulturę! Uzasadnienie powyższego zawarte jest w załącznikach nr 1,2,3.

2. Konieczność nowelizacji ustawy o rybactwie śródlądowym:

a/. wzmocnienie prawnego znaczenia obrębów hodowlanych w tym m. in.

- zakaz wstępu na obręb hodowlany w godzinach nocnych,

- określenie prawnych zasad wyłączających połowy ryb w ciekach przepływających pomiędzy stawami rybnymi w Obrębach Hodowlanych wchodzących w skład obwodów rybackich.

b/. wprowadzenie obowiązku ewidencjonowania handlu sieciami rybackimi i sprzedaży ich tylko podmiotom „uprawnionym do rybactwa”.

c/. prawne sprecyzowanie zasad zwalczania szkodników rybackich w taki sposób, by zapewnić ochronę rybostanu i urządzeń hydrotechnicznych na stawach, szczególnie uwzględniając fakt, że są one sztucznie zbudowane dla chowu ryb.

Dla spełnienia powyższego należy m. in. - **w ustawie o ochronie przyrody usunąć w art.52 ust.3** – dodany ustęp wprowadza całkowity zakaz uśmiercania ptaków-kormoranów

wprowadzając ostrzejsze działania ochronne niż te, które przewidziano w dyrektywach unijnych.

3. Postuluje się o stworzenie ustawowych możliwości przedłużania pozwoleń wodno prawnych udzielonych na pobór i zrzut wód ze stawów rybnych. Obecne uregulowania prawne - Ustawa prawo wodne, nie przewidują takiej możliwości!

4. Utworzenie Funduszu Gospodarki Rybackiej /FGR/ przeznaczając na ten cel m.in. część podatków od stawów /grunty Wsr/, czynszu od użytkowania rybackiego jezior, czynszu za dzierżawę stawów z ANR.

5. W ODR-ach zorganizować doradztwo fachowe dla rybaków lub przekazać środki finansowe na zorganizowanie doradztwa rybackiego w ramach działalności ZPRyb.

6. Egzekwować realizację planów odstrzału łysek i kaczek na stawach przez Koła Łowieckie a w przypadkach braku realizacji powyższego, należy wypracować tok postępowania w celu dokonywania przez PZŁ wypłat rekompensat **za wyjadane zboże przez łyski i kaczki.**

Alternatywnym rozwiązaniem ustawowym w przypadku nie stworzenia możliwości ograniczania „szkodników rybackich” przez rybaków, powinno być utworzenie funduszu z którego wypłacane byłyby odszkodowania za wyrządzane szkody. Nie może przecież być tak, że jedynymi, którzy finansują bardzo nieracjonalną opiekę nad np. kormoranami są rybacy!

7. Wnioskuje się o szybkie przeprowadzenie sprzedaży stawowych gospodarstw rybackich z zasobów ANR ich dzierżawcom, na warunkach możliwych do spełnienia przez nich. Umożliwi to właściwe, porównywalne warunki ekonomicznego gospodarowania i zabezpieczy substancje materialną tych gospodarstw przed degradacją. Dopóki to nie nastąpi, ANR winna czynnie uczestniczyć w inwestycjach ochraniających urządzenia hydrotechniczne i budowle stawowe przed niszczeniem. ANR należy zobowiązać do dokonania aktualizacji geodezyjnej stawów rybnych. W wielu gospodarstwach rybackich dzierżawionych z ANR, dzierżawcy ponoszą niesłuszne, bardzo wysokie opłaty podatkowe, bo w ewidencji geodezyjnej stawy rybne nie są zakwalifikowane jako Wsr itd.

8. Działalność naukowa w praktyce rybackiej - rybactwo oczekuje efektywnego postępu działalności naukowej w zakresie ochrony zdrowia i zwalczania chorób ryb oraz sukcesywnych badań populacji zwierząt mających wpływ na gospodarkę rybacką. Biorąc pod uwagę poważne trudności z osiągnięciem postępu genetycznego w hodowli karpi, oczekujemy jednak na postęp, wzorem np. hodowli drobiu, gdzie dzięki postępowi genetycznemu i technologicznemu skrócono w okresie od lat 60-tych ub. wieku chów brojlerów kurzych z ok. 5 miesięcy do 5 tygodni, a tuczu świń z 10 miesięcy do 5 miesięcy !

9. Ponieważ obecnie nie ma już w Polsce żadnej szkoły rybackiej na poziomie zawodowym i średnim, konieczne jest reaktywowanie tego typu szkolnictwa, gdyż jego brak grozi analfabetyzmem w naszym zawodzie. Sygnały problemów nieznaności tematyki rybackiej można odebrać np. z Urzędów Marszałkowskich, gdzie brakuje fachowców z dziedziny rybactwa. Również gospodarstwa rybackie sygnalizują brak możliwości zaspokojenia swych potrzeb kadrowych na ichtiologów!

10. Rybacy użytkownicy jezior wnioskuje o:

a/. zmiany w zasadach konkursów na „oddawanie w rybackie użytkowanie obwodów rybackich” – obecnie wygraną gwarantują jedynie proponowane przez oferenta nieracjonalnie wysokie (szkodliwe) nakłady rzeczowo - finansowe na zarybienia, a nie fachowość i wiedza.

b/. ustalenia zasad przechowywania i udostępniania informacji zawartych w księgach jeziorowych /gospodarczych/, operatach- analiza tych danych jest niezbędna do wykonania kolejnych operatów na dany obwód rybacki.

c/. uzgadniania z użytkownikiem rybackim rzek – ich regulacji, budowy Małych Elektrowni Wodnych, zbiorników zaporowych – rzeki zarybiane są cennymi gatunkami ryb i niezbędne jest informowanie dotyczące wpływu inwestycji na rybostan.

d/. Rozwiązania sprawy VAT na sprzedaż zezwoleń wędkarskich – na gruncie podatku dochodowego jest to działalność rolnicza/3-7%/ a ustawy o VAT – sport i rekreacja – 22% VAT.

e/. wykup od ANR na rozsądnych zasadach rybakówek i innego majątku związanego z prowadzoną gospodarką jeziorową.

f/. uregulowanie kwestii naliczania podatku od pomostów i kutrów rybackich.

g/. włączenia gospodarki w obwodach rybackich, jako działalności rolniczej, pod właściwość MRiRW, a nie jak dotychczas pod Ministerstwo Środowiska.

h/. wzmocnienie i dofinansowanie Państwowej Straży Rybackiej

11/. Znowelizować rozporządzenia dotyczące Osi IV, SPO Rybołówstwo - w celu rozszerzenia działań, operacji możliwych do realizacji przez rybaków w ramach LGR.

12/. Uczestnicy konferencji po przeanalizowaniu warunków produkcji karpia w roku 2010 uznali, że dla zapewnienia opłacalności produkcji, cena za karpie w okresie Wigilijnym wyniesie ok.13 zł za 1 kg.

13/. Uczestnicy konferencji wnioskuje do Zarządu ZPRyb o podjęcie efektywnych działań zmierzających do realizacji wniosków z niniejszej konferencji.

Prezes Krzysztof Karoń

